

• ЕВАНГЕЛСКО ЧЕТИВО •

† НЕДЕЛЯ СЛЕД БОГОЯВЛЕНИЕ

А като чу Исус, че Иван е предаден, отиде в Галилея; и като остави Назарет, дойде и се засели в Капернаум крайморски, в пределите Завулонови и Нефталимови, за да се създаде реченото чрез пророк Исаия, който казва: „земята Завулонова и земята Нефталимова, на крайморския път, отвъд Йордан, езическа

Галилея, народът, който седеше в мрак, видя голяма светлина, и за ония, които седяха в страна и сянка смъртна, изгря светлина”.

Оттогава Исус начена да проповядва и да казва: покайте се, защото се приближи царството небесно.

(Мат. 4:12–17)

• ОТЕЧЕСКО НАСЛЕДСТВО •

ПРОПОВЕД ЗА НЕДЕЛЯ СЛЕД БОГОЯВЛЕНИЕ

Во имя Отца и Сына и Святого Духа.

Днешното Евангелие ни говори за страните, лежащи в тъмнина и сянка смъртна, в които, обаче, възсияла голяма светлина. Не се ли отнася това и в наши дни към оня свят, в който живеем? Откакто в Галилея и в приморските страни на Светата Земя възсия светлината на рождението, животът, проповедта, смъртта и Възкресението и Възнесението Христови, евангелската вест се разнесе по целия свят, но възприета беше тя толкова различно. За някои тя се оказа нов живот, вечен живот, вече достигнал до тях, живот вечен още тук на земята. Но за

большинството хора — и нека си кажем честно: за повечето от нас! — тази вест, която е вечен живот за цялата земя, за вселената, стана само строен, приемлив, вдъхновяващ, но уви, не преобразяващ ни до край мирослед. Както казвал още в XIX век един от руските писатели, Лесков, страната ни е била кръстена, но не била просветена... И всички ние сме в същото състояние, както нашата родна Русия, като земята на Запада, в които ние живеем: вестта стигнала до нас, сърцето ни трепнало, поразила ни стройността и красотата на учението Христово, дивността на Неговата личност, и сме влезли в този поток на тайнствения живот. И обаче, така често този поток ни носи, сякаш ние сме чуждо тяло, треска; ние не ставаме това, което са тези животворни води на потока на вечния живот.

И както тогава Спасителят Христос, излизайки на проповед, се обръщал не към хората, които седели в тъмнина и смъртна сянка, а към оня народ, който от столетия вече пазел живо-

то и животворно Божие слово, с призив: Покайте се! — така и сега, словото за покаянието, първото слово на проповедта Христова, е обрънато към нас, към онези от нас, които се на-

ричат и считат себе си за вярващи, към онези от нас, които носят името Христово, към онези от нас, по които хората, седящи в тъмнина и смъртна сянка, съдят за Бога, за Неговата победа или за Неговото поражение. Защото ако те не виждат в нас никакви плодове от Неговата проповед, никакви плодове от неговия живот и смърт, никакви плодове на тайнствата на Църквата — как могат хората, чужди на Христа, чужди на Бога да Му повярват,

да повярват в Него?

И ето, към нас е обрънато това слово: покайте се! Покайте се — това не значи: плачете над себе си, това не значи: тъгувайте за своето бедствено, наистина бедствено състояние, защото ние сме бедни — не в земно отношение, това нямаше да е нищо! — но сме бедни по отношение към царството Божие, лишени от това, което го съставлява. Не, не става дума за това, да оплакваме нашата бедност и да тъгуваме, а за това, с душа, с всичката си мисъл, с всичката си сила, с всичкото си същество, с цялото си сърце да се обърнем към живота — не към онзи дребен, жалък, полумъртъв живот, който ние живеем, а към онзи поток на живота, който представляват вечността, Бога. Към нас е обрънато това слово и ние ще отговорим, рано или късно, за това, че около нас земята все още така страшно прилича на смъртна сянка, на област на тъмнината. Светлината възсия, ние трябва да бъдем нейни светилници. Сияем ли ние в тъмнината? Откриваме ли чрез себе си сла-

вата на новия живот?.. Нека се покаем; да се обърнем с лице към Бога, да се обърнем с лице към ближния, с любов, с благоговение да изпълним завета Христов, заветът на любовта, заветът на грижовността, заветът на състраданието, заветът на радостта, и да донесем в този свят, в който живеем, светлина, живот и радост. Тогава ще се окаже, че сме принесли плод

на покаяние.

Към нас е обърнато това слово: покайте се! Нека се покаем, и тогава ще стане светло наоколо ни.

Амин.

Автор: Митрополит Антоний Сурожски

Източник: <http://mitropolitanthony.blogspot.bg>

• ЖИТИЯ НА СВЕТИИ •

ЖИТИЕ НА СВЕТА МЪЧЕНИЦА ТАТЯНА

12 ЯНУАРИ

Света мъченица Татяна произлизала от знатно и богато римско семейство, което я възпитало от ранно детство в християнската вяра, макар нейният баща да бил три пъти префект на гр. Рим. Изцяло проникната от тази вяра, Татяна била посветена за дякониса и всецяло се отдавала на милосърдие и непрестанна молитва. Тя се отказала от светски радости и се обрекла на целомъдрие и по този начин още повече засияла като достойна за мъченически венец.

Скорошната насилствена смърт на жестокия император Хелиогабал (203–212 г.) освободила християните от заплахата на едно, може би чудовищно гонение и всички били готови да си отдъхнат, когато на престола го заменил 16-годишния му братовчед Александър Север (205–238 г.), майката на когото, Юлия Мамея, решително покровителствала християните и била почитателка на знаменития християнски учител Ориген. Самият Александър имал еклектически убеждения: равнодушен към вярванията на другите, той не се придържал към един определен светоглед, поради което всред идолите на различните езически божества в дома си имал изображението и на Исус Христос. Но тъкмо при Александър Север дошъл страшния час за мъченица Татяна. Поради малолетство на императора държавните работи били ръководени от административни сановници и пълномощници на сената, които по своя преценка прилагали неотменените закони за сигурността на държавата. Още били меродавни противохристиянските разпореждания на императорите Траян, Марк Аврелий и Септимий Север. Анонимният житиеписец на св. Татяна съобщава за жестоките разпоредби и преследвания на християните от управители и сановници като Улпиан, Виталий и Кай, които „проливали християнската кръв като вода“.

Без да гледат на знатното положение на Татяна и на нейния безукорен живот, тя била заведена в храма на Аполон, за да принесе жертва. Девојката не само отказала да стори това, но

по нейна молитва идолът се сгромолясал и се разбил на парчета. След напразните увещания на градоначалника да се отрече от Христа младата Татяна била многократно подлагана на най-свирепи изтезания, като дори изболи очите ѝ и рязали ивици от нейната снага. След всяко мъчение Бог извършвал чудо със Своята изповедница—тя се явявала на другия ден излекувана. Това привеждало в голямо смущение обърканите мъчители. Тези слуги на управителя били разколебани в правотата на своите господари, а молитвата на неустрашимата девојка била само една—Бог да докосне сърцата им и да ги обърне към Себе Си.

И молитвата на светата мъченица била чула. Самите мъчители молили господаря си да спре мъченията над невинната римлянка. А когато ги осияла светлина от небето и те видели ангели да подкрепят страдащата девојка, не могли да издържат повече. И осмината управителеви слуги коленичили пред Татяна и възкликнали: „Прости ни, служителко на истинския Бог!“ Разбира се, всички те веднага били предадени на смърт, като новоявени християни.

Когато след целодневно мъчение отвели девојката в тъмницата, през цялата нощ тя, огряна от нетленна светлина, велгласно славословела Бога, пригласяна от небесни ангели, които лекували нейните страшни рани. И това чудо не трогнало мъчителя. На другия ден той отново я подложил на жестоки изтезания. Уморен от нейната несломимост, безсилният управител наредил да я предадат на изгладнелите зверове, но пуснатият лъв се заумилквал около светата мъченица и близел кротко нозете ѝ. Изпълнен със страх да не би подобна гледка да обърне и други езичници към омразната вяра на „галилеяните“, управителят наредил незабавно да я обезглавят. Същата участ постигнала и бащата на мъченица Татяна.

© Жития на светиите.
Синодално издателство, София, 1991 година, под редакцията на Партений, епископ Левкийски и архимандрит д-р Атанасий (Бончев)

• НАРЪЧНИК ПО ПРАВОСЛАВИЕ •

ПЪТЯТ НА ПОКАЯНИЕТО

18 **ЩО Е МИЛОСЪРДИЕ И В КАКВО СЕ СЪСТОИ ТО?**

Как да опишем този съсъд на любовта, този инструмент и това средство, с които Творецът се отнася към Своите създания? Как да опишем тази добродетел, която се е нарекла дъщеря на Бога и разпоредителница с безчислените съкровища?

Когато преподобният Иоан Милостиви бил млад, той решил,

че през целия си живот ще оказва състрадание на ближния и ще проявява милост. Тогава, приемайки облик на прекрасна принцеса, тази добродетел (тоест милосърдието), му се явила и му казала: „Аз съм първородната Божия дъщеря, и този, който ме предпочете и възлюби, него ще заведа при моя Отец!“. Ето, това е милосърдието, и който възжела истински да общува и да живее с Бога, нека се потруди да го придобие и даже да живее чрез него през целия си живот.

Не то ли, Божието милосърдие, е било причината, която е подбудила Бога да даде живот на създанието, да го направи участник на Божествените съкровища на Своята съвършена Любов? Какъв още друг смисъл могат да имат словата на Свещеното Писание, които се отнасят към неописуемия и благ Бог, Който и собствения Си Син не пощади, а Го отдаде за всички ни (**Рим. 8:32**)? Чий ум, чия мисъл и чий език може да опише или да изрази това дело на Божествено милосърдие? Такова голямо значение придава Бог на милосърдието, че дори е казано: милостта бива похвалявана на съда (**Иак. 2:13**).

Ето едно спасително и печелившо средство! Ето едно превъзходно и полезно мерило! Ето нещо, което всеки може много просто и винаги с лекота да изпълни по всяко време, на всяко място и при всякакви обстоятелства! Не би ни стигнало нито място, нито време, нито способности, ако бихме поискали да опишем колко пъти в историята не само ние, като разумни същества, но и неразумните творения са изпитвали на себе си действието на тази блажена добродетел—праведният се грижи и за живота на добитъка си. (**Притч. 12:10**).

Ти, блажена дъщеря на Небесния Цар, подтикнала и своя Отец да се разпъне за тези, които са се отрekli от Него, съжали се над нас, ела при нас, жестокосърдечните, и ни дай от своето, за да се уподобим, доколкото е възможно, на тебе—защото не желаш смъртта ни!

Както вече споменахме по-горе, милосърдието е действена и практическа любов, и следователно не винаги се проявява еднакво. Едно от свойствата на любовта, както го описва апостол Павел, е че тя не дири своето, тоест е безкористна, затова и този, който оказва любов чрез милосърдие, трябва да бъде безкористен. Такава любов не безчинствува, не се сърди, зло не мисли (**1 Кор. 13:5**), но всичко покрива, всичко претърпява, на всички прощава, всичко понася, както и Сам нейният Бог-Отец.

Ако ние, следвайки всичко това при съответното разположение оказваме милост, по-лесно ще достигнем целта на предназначението си. И ако винаги удържаме в себе си образа на състрадателното милосърдие, ще успее ли да ни увлече беззаконие, мъст или желание, духовно или материално, да експлоатираме ближния—тъй като само милосърдието ни убеждава да бъдем готови да полагаме душите си за братята (**1 Иоан. 3:16**).

Милосърдието не се ограничава нито от мястото, нито от времето—но човекът, движен от дълга на любовта, носи утешение винаги, когато най-много се нуждаем от него. Изобщо човекът е едновременно духовно и материално същество, и поради това

милостта, която му се оказва, също може да бъде различна, в зависимост от необходимостта—но по възможност е нужно да благотворим на всички. Обществото в по-голямата си част гледа на милосърдието като на оказване на материална помощ, тоест на удовлетворяване на материалните потребности на нуждаещите се. Но освен това има още и духовни и етични потребности, които изискват подкрепа. Духовното утешение има голямо значение, когато го оказват компетентни в това хора, защото опасността, на която се подлага човек, засяга душата му, и в противен случай вредата ще бъде голяма. Няма да описваме в подробности този вид блажено милосърдие, тъй като то е известно на всички. Ще помолим само тези, за които то директно се отнася, да отделят на това свое служение колкото е възможно повече сили, за да предотвратят твърде неприятните обстоятелства, в които попадат хората, което не е рядкост, особено в наше време. Нима ние не оказваме милосърдие, като предотвратяваме опасността, която грози някого, който не подозира за нея, и объркан мисли, че има сериозни причини за самоубийство? Но то ще му струва не само настоящия, но и вечния живот, към който всички трябва да се стремим? Ако и целият свят не струва колкото една душа, каква ще бъде похвалата за този, който, жертвайки себе си, спасява жертвата на това заблудение? В живота на нашия велик светия—свети Николай—намираме пример, който има отношение към разглежданата тема. Обеднял някога един състоятелен човек, баща на три дъщери и изпаднал в отчаяно положение. Намислил да даде дъщерите си за блудници и така да печели средства за съществуване. Но светителят предотвратил осъществяването на този замисъл, тайно дарявайки всяка девойка по реда ѝ съзестра за сватба и с това не допуснал погибелта им. Какво друго дело би могло да бъде по-голямо и по-ценно от тази оказана им милост? За предпочитане е спасението на душата, не на тялото. Телесните потребности са очевидни, поради това и мнозина ги виждат и все някой ще побърза на помощ. Духовните рани и духовните вреди обаче много хора не виждат, неведоми са за тях. В историята на нашата Църква благочестивите пастири, духовните отци, великите аскети и строгите пазители на безмълвието и подвига, откликвайки на зова за милосърдие, не само са оставяли безмълвието си и правилата на живота, но жертвайки себе си, с неимоверни усилия са изтръгвали душите от зъбите на опасностите. Много пъти те са заставали на мястото на тези, които са били обречени на пожизнено робство, за да ги спасят от гибелта, която ги грози.

(следва продължение)

Автор: **Старецът Иосиф Ватопедски**

• ОТЕЧЕСКО НАСЛЕДСТВО •

ЗА СМирЕНИето

Смирението е единственото състояние на духа, чрез което в човека влизат всички духовни дарования. То е вратата, която отваря сърцето и го прави способно на духовни усещания. Смирението дава на сърцето ненарушим покой, на ума—мир, на помислите—немечтателност. Смирението е сила, която обхваща сърцето и го прави чуждо на всичко земно, дава му разбиране за онова усещане за вечен живот, което не може да поникне в сърцето на плътския човек.

Смирението дава на ума първоначалната чистота. Той започва ясно да вижда във всичко разликата между добро и зло, а вътре в себе си дава име на всяко свое душевно състояние и движение, както първозданныят Адам дал имена на животните по свойствата, които забелязвал у тях. Чрез смирението се слага печатът на безмълвието върху всичко човешко у чо-

века и в това безмълвие духът на човека, който предстои на молитва пред Господа, внимава в Неговите наредби.

Преди сърцето да почувства смирение, не може да има чиста, духовна молитва. Непрестанното помнене на Бога не позволява на нашите помисли да се разсейват и да увличат ума в суетни грижи. Само когато целият ни живот е изцяло насочен към Бога, само тогава ставаме способни и започваме чрез вярата във всичко да виждаме Бога—както във всички важни обстоятелства в живота, така и в най-малките, и във всичко да се покоряваме на Неговата воля, без което не може да има памет за Бога, чиста и непрекъсваща молитва.

На паметта за Бога, а след това и на молитвата, пречат още повече чувствата и страстите. Затова трябва строго и постойно да се внимава за сърцето и неговите увлечения и твърдо

да им се противостои, защото увлеченията отвеждат душата в непроницаема тъма. Всяка страст е страдание на душата, нейна болест и изисква незабавно лекуване.

Униинето и другите видове охлаждане на сърцето към духовните дела по същество са болести. И както човек, който е бил болен от треска, след като се излекува още дълго остава слаб, вял и неспособен за работа, така и душата болна от страст, става равнодушна, слаба, немошна, безчувствена и неспособна за духовна дейност. Това са душевни страсти. Главната ни задача трябва да бъде да се въоръжаваме срещу тях, да се борим с тях и да ги побеждаваме.

Нужно е усърдно да се трудим в борбата с душевните страсти. Молитвата ни разкрива страстите, които живеят в нашето сърце. Която страст пречи на нашата молитва, с тази страст сме длъжни да се борим без отлагане и самата молитва ще ни

помогне в тази борба; чрез молитвата се изкоренява страстта. Светилникът, с който дежите могат да срещнат Жениха, е Светият Дух, Който осветява душата, като обитава в нея, очисти я, уподобява я на Христа и оформя всички душевни свойства по Великия Първообраз. Такава душа Христос признава за Своя невеста и в нея вижда Свое подобие.

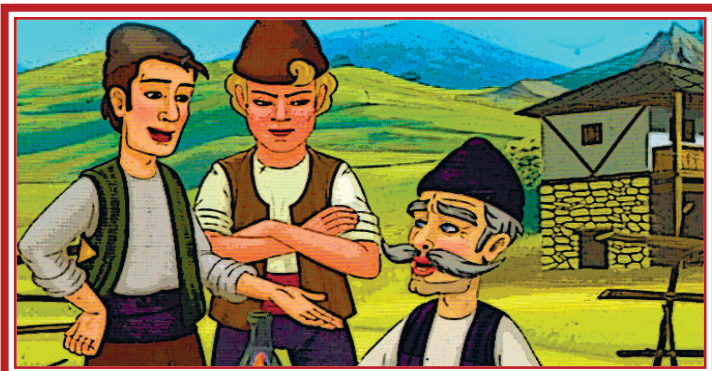
Ако тя не е осветена от този светилник—Светия Дух, то тя цялата е в тъмнина и в тази тъмнина се вселява Божият враг, който изпълва душата с всякакви страсти и я уподобява на себе си. Такава душа Христос не признава за Своя и я лишава от общение със Себе Си. За да не угасне светилникът трябва постоянно да го пълним с елей, а елей е постоянната молитва, без която светилникът не може да свети.

Автор: *Игумения Арсения (Себрякова)*

• ДЕТСКИ СВЯТ •

ДОБРА ПРЕПОРЪКА

ПРИКАЗКА

Един търговец веднъж обявил, че търси да си вземе едно момче, което да му помага в работата. Около петнадесет момчета дошли при него. Без да ги разпитва и преглежда много, той избрал едно от тях и го оставил, а другите изпратил да си отидат.

—Аз искам да зная,—попитал го един приятел,—защо и по какво избра това момче. То нямаше ни едно препоръчително писмо.

—Вие не сте забелязали,—каза търговецът. То имаше много препоръки.

Изтри обувката си, влезе вътре, и затвори вратата. С това показа, че е чисто и редовно момче.

Щом видя онзи хром старец, подаде му стол и с това показва, че е добро и милостиво.

То свали шапката от главата си и отговаряше на питанията ми бързо и усърдно. С това показва, че е учтиво.

Вдигна книгата, която аз нарочно бях оставил на земята, и я сложи на масата, когато всички други я ритаха настрана или я заобикаляха. С това показва, че е внимателно и пестеливо.

При това, то, вместо да тика другите, чакаше реда си. С това показва, че е справедливо.

Когато се разговарях с него, аз забелязах, че дрехите му бяха добре почистени, косата му сресана, а зъбите му бели като мляко. Когато писа името си, аз видях, че ноктите му бяха изрязани и чисти.

Не мислиш ли, че тези неща са най-добри препоръчителни писма?

Източник: www.pastir.bg

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

8 ЯНУАРИ

† Неделя след Богоявление.

Св. Григорий, еп. Български.

Преп. Георги Хозевит. Св. Емилиан изповедник. Преп. Домника. Мчци Василиса и Марионилла, 7 отроци и 20 войници.

Гл. 4, утр. ев. 7, ап. Фл. 4:7–13 (с. 457), лит. ев. Мт. 4:12–17 (Тип. с. 179)

9 ЯНУАРИ

Св. мчк Полиевкт. Св. Петър, еп. Севастийски.

Преп. Евстратий. Св. прор. Самей

10 ЯНУАРИ

Св. Григорий, еп. Нисийски.

Преп. Дометиян, еп. Мелитински.

Св. Маркиан.

Св. Теофан Затворник. Блажена Теофана

11 ЯНУАРИ

* Преп. Тезодосий Велики.

Преп. Тезодосий Антиохийски

12 ЯНУАРИ

Св. мчца Татьяна. Св. Сава Сръбски.

Св. мчк Мертий. Мчк Петър Авесаломит

13 ЯНУАРИ

Св. мчци Ермил и Стратоник.

Св. Преп. Максим Кавскаливит.

Преп. Иринарх Ростовски

14 ЯНУАРИ

Преп. отци, избити в Синай и Раита.

Св. Нина

(Отдание на Богоявление) (Тип. с. 181)

2016

Енорийският лист се издава с благословията на председателя на храма—протоиерей Емилиан Костадинов

Адрес на редакцията:

гр. София, ж.к. „Дружба“ 2, храм „Свети Пророк Илия“

www.svetiilia.bg